

Tidslinje: Den arabiske våren, 2011–

17. desember 2010: Den 26 år gamle Mohamed Bouazizi stiller seg foran administrasjonsbygningen i Sidi Bouzid, heller bensin over seg selv, og tenner på. Handlingen er en protest mot at politiet tidligere på dagen har ydmyket ham og krevd bestikkelser, mot en håpløs situasjon og den stadige uretten han opplever i møtet med et korrupt statsapparat og regime.

17. desember 2010: Slektninger av Bouazizi samler seg utenfor administrasjonsbygningen i protest mot behandlingen av ham, og får raskt selskap av mange av byens øvrige innbyggere. Etersom folkemengden vokser, øker også antallet politi- og sikkerhetsstyrker utplassert i byen. Disse styrkene setter opp en jernring rundt byen i et forsøk på å hindre at protestene sprer seg. Familien til Bouazizi filmer imidlertid protestene og laster opp videoen på Facebook, en svært populær plattform i Tunisia. Videoen blir også plukket opp av al-Jazeera.

18. desember 2010: Til tross for myndighetenes forsøk på å forhindre det fortsetter protestene i Sidi Bouzid, og de sprer seg også til omkringliggende byer. Tunisias faglige landsorganisasjon, UGTT, engasjerer seg lokalt i protestene og bidrar til at de vokser i omfang.

22. desember 2010: Protestene fortsetter, og den 22. desember tiltar de i styrke etter at enda en ung tunisier, Houcine Falhi, tar sitt liv i protest.

25. desember 2010: Protestene når hovedstaden Tunis, da demonstranter samler seg foran UGTTs kontorer i byen.

28. desember 2010: President Ben Ali besøker Bouazizi på sykehuset. Samme dag taler han til nasjonen på TV og fordømmer demonstrantene som et lite mindretall som vil landet vondt, men protestene fortsetter.

28. desember 2010: Aktivister i Kuwait demonstrerer utenfor parlamentet, i den første av det som etter hvert skal bli svært mange demonstrasjoner mot korrupsjon og for demokratisk reform.

4. januar 2011: Mohamed Bouazizi dør på sykehus. Protestene tiltar i styrke.

7. januar 2011: Den tunisiske hæren blir utplassert for å beskytte offentlige bygninger. Da Ben Ali senere ber hæren gripe inn mot demonstrantene nekter imidlertid øverstkommanderende i den tunisiske hæren, general Rachid Ammar, å skyte på egen befolkning.

7. januar 2011: Protester bryter ut også i nabolandet Algerie, men disse er langt mindre enn i Tunisia. Politiet slår ned protestene med vold.

10. januar 2011: President Ben Ali holder en ny tale til nasjonen. Han fordømmer demonstrantene som utlendinger og terrorister, men lover samtidig å skape nye jobber og senke matvareprisene. Dette endrer imidlertid lite, og protestene fortsetter.

12. januar 2011: Den faglige landsorganisasjonen UGTT har lenge vært sentral i protestene lokalt, og nå involverer endelig den sentrale ledelsen seg også, og gir sin støtte til streiker i store deler av landet.

13. januar 2011: President Ben Ali holder det som skal vise seg å bli hans siste tale til folket. På lite overbevisende tunisisk dialekt forsøker han å si at han har forstått demonstrantene, og lover bedring. Dette er imidlertid alt for lite og alt for sent, og protestene fortsetter.

14. januar 2011: Ben Ali innser at slaget er tapt, og forlater Tunisia for eksil i Saudi-Arabia. Parlamentets president tar over for Ben Ali og utnevner en overgangsregjering. Det tunisiske folket har kastet diktatoren Ben Ali.

14. januar 2011: De første protestene finner sted i Jordans hovedstad Amman. Protester her og i andre deler av landet fortsetter hver fredag gjennom januar, februar og mars, og ved flere anledninger deltar flere tusen demonstranter. Kravene som fremmes er mer moderate enn i andre land, og man ønsker reform og kamp mot korrupsjon snarere enn å kaste monarkiet.

14. – 21. januar 2011: Unge menn setter fyr på seg selv i protest mot myndighetene i Algerie, Syria og Egypt, tilsynelatende inspirert av Bouazizis protest i Tunisia.

23. januar 2011: Protester bryter ut i Jemens hovedstad Sana etter at myndighetene arresterer en rekke opposisjonelle aktivister og politikere.

25. januar 2011: Hundretusener demonstrerer i Kairo og flere andre egyptiske byer.

Protestene er godt planlagt, og det er langt fra tilfeldig at de er lagt til nettopp 25. januar, en offentlig fridag til ære for det forhatte politiet. I Kairo lykkes demonstranter i å innta Tahrir-plassen etter voldsomme kamper med politiet. De blir jaget vekk senere på kvelden, men protestene fortsetter de neste dagene. Twitter og Facebook blir forsøkt blokkert, men aktivister deler videoer og oppdateringer fra protester gjennom hele dagen. Internasjonale medier er også til stede og dekker demonstrasjonene.

27. januar 2011: Svært omfattende demonstrasjoner i Jemens hovedstad Sana med krav om president Salehs avgang og frie valg. Som i Egypt tar demonstrantene etter hvert kontroll over en sentralt beliggende plass, som de så kaller «forandringens plass».

27. januar 2011: Omfattende demonstrasjoner finner sted i Tunisia i protest mot det man mener er et manglende brudd med det gamle regimet, og 27. januar gir statsminister Ghannouchi etter og danner ny regjering.

28. januar 2011: Ny stor mobilisering i Egypt til hva aktivistene kaller *jumaat al-ghadab* – «vredens fredag». Igjen kommer det til voldsomme sammenstøt mellom demonstranter og politi. I Kairo lykkes demonstrantene igjen i å innta Tahrir-plassen, og denne gangen blir de – til tross for regimets stadig mer voldelige forsøk på å jage dem vekk, forblir demonstrantene på Tahrir til Mubarak går av.

28. januar 2011: I sin desperasjon etter å stanse protestene gjør egyptiske myndigheter det få trodde de ville, nemlig å kutte så å si all internettrafikk til og fra Egypt, samt å kutte SMS-tjenester i landet.

29. januar 2011: Militæret blir utplassert i Kairo for å beskytte offentlige bygninger. De gjør ikke noe forsøk på å slå ned protestene, men stanser heller ikke regimets angrep på demonstrantene.

31. januar 2011: EU tar til orde for frie valg i Egypt.

1. februar 2011: USAs president Obama gir uttrykk for at det egyptiske folk selv må få velge sine ledere. På dette tidspunktet har den amerikanske administrasjonen forstått at Mubarak ikke kan bli sittende, og jobber i det stille for å få til en fredelig overgang.

2. februar 2011: Det såkalte «kamelslaget» finner sted på Tahrir, da regimets innleide bøller angriper demonstrantene til hest og kamel. Samme dag blir internett og SMS igjen tilgjengelig i Egypt.

2. februar 2011: I et forsøk på å få slutt på protestene i landet lover Jemens president Saleh at han vil gå av om to år, og at hans sønn ikke skal ta over etter ham. Dette gjør imidlertid lite inntrykk på demonstrantene, og protestene fortsetter.

5. februar 2011: Mellom 50 000 og 60 000 arbeidere i statlige bedrifter i Egypt går ut i streik til støtte for protestene. Få dager tidligere har en ny og uavhengig faglig landsorganisasjon blitt dannet.

10. februar 2011: President Mubarak taler til nasjonen. Det er ventet at han vil annonsere sin avgang, men Mubarak har andre planer. Talen møtes med raseri på Tahrir.

11. februar 2011: Omar Suleiman, Egypts nylig innsatte visepresident, erklærer at Mubarak har gått av, og at Det øverste rådet for de militære styrkene (SCAF) har tatt over styringen av landet. Mubarak er borte, og jubelen bryter løs på Tahrir og i resten av landet.

12. februar 2011: Aktivister mobiliserer til store demonstrasjoner i Algeries hovedstad Algier, men oppmøtet er begrenset. Politiet er tallmessig overlegne og har full kontroll. Aktivistene forsøker igjen uken etter, men med samme resultat. I tillegg til å slå ned på demonstrasjoner gjør det algeriske regimet visse innrømmelser, og senker blant annet prisen på basisvarer i landet.

14. februar 2011: Store protester finner sted i Bahrains hovedstad Manama, og inspirert av taktikken i Egypt tar demonstrantene kontroll over den sentralt beliggende Perle-plassen. Protestene er eksplisitt antisekteriske, og kravene som stilles dreier seg om kamp mot korrupsjon og demokratiske reformer. Datoen er langt fra tilfeldig, ettersom den markerer 10-årsjubileet for en folkeavstemming som ga støtte til demokratiske reformer mange mener regimet ikke fulgte opp. Regimet reagerer med vold, og politiet forsøker å slå ned protestene.

16. februar 2011: Protester bryter ut i byen Benghazi øst i Libya, en dag tidligere enn planlagt, i protest mot arrestasjonen av en kjent menneskerettighetsforkjemper, men også mot Gaddafis regime. Gaddafi har allerede gjort det klart at demonstrasjoner ikke vil bli tolerert, og sikkerhetsstyrker åpner ild mot ubevæpnede demonstranter. Volden gjør at deler av hæren øst i landet raskt skifter side og støtter protestene, og det bryter ut kamper mellom pro- og anti-Gaddafi styrker.

20. februar 2011: Store demonstrasjoner finner sted i Rabat, Marrakech, Casablanca og en rekke andre byer i Marokko. Protestene organiseres av «20. februar-bevegelsen for endring». I motsetning til i en del andre land krever ikke demonstrantene at regimet fjernes, men tar i stedet til orde for demokratisk reform og kamp mot korrupsjon.

22. februar 2011: Opp mot en fjerdedel av landets statsborgere deltar i nye demonstrasjoner i Bahrain, og den faglige landsorganisasjonen initierer streiker til støtte for protestene. Internt i regimet later det til å være uenighet om hvordan protestene bør møtes: Mens noen mener dialog er veien å gå, mener andre at man må slå enda hardere ned på demonstrasjonene. Protestene fortsetter over de neste ukene.

22. februar 2011: Libyas leder Muammar Gaddafi holder en usammenhengende og truende tale til nasjonen på TV, hvor han omtaler opprørerne som skadedyr og lover at landet skal renses (for dem) fra hus til hus, nabolag til nabolag.

23. februar 2011: Den arabiske liga fordømmer det libyske regimets vold mot demonstrantene. Journalister kommer inn i byen Benghazi, som nå er kontrollert av opprørere. Opprøret har spredt seg til store deler av Libya, og opprørerne kontrollerer flere byer øst i landet. Regimet slår hardt tilbake, og setter inn flyvåpenet i sin kamp for å gjenvinne kontroll.

25. februar 2011: Svært omfattende protester i Tunis, Kairo, Amman, Sana, Gaza by, Manama og mange andre byer over hele Midtøsten og Nord-Afrika.

26. februar 2011: Opprøret har nå spredt seg til hele Libya, og demonstrasjoner finner sted også i hovedstaden Tripoli. FNs sikkerhetsråd vedtar enstemmig å innføre sanksjoner mot Gaddafi og hans regime, stans i all eksport av våpen til Libya, samt å be Den internasjonale straffedomstolen om å etterforske Gaddafi og regimets handlinger som mulige forbrytelser

mot menneskeheten (resolusjon 1970, tilgjengelig her:

<http://unscr.com/en/resolutions/doc/1970>)

27. februar 2011: Etter flere mindre demonstrasjoner finner mer omfattende protester sted i den omanske industribyen Sohar. Regimet møter disse med vold, men gjennomfører samtidig generøse økninger i ulike ytelser for å stagge protestene slik også andre Golfland gjør.

27. februar 2011: Begrensede protester i Libanons hovedstad Beirut med krav om reform av landets sekteriske politiske system.

27. februar 2011: Etter nye store demonstrasjoner i Tunisia går statsminister Ghannouchi av. En ny regjering tiltrår, Ben Alis gamle parti forbys, nye partier blir lovlige, og det utlyses valg til en konstitusjonsforsamling.

5. mars 2011: Libyske styrker lojale til Gaddafi slår opprørere tilbake flere steder. Fremgangen fortsetter de neste ukene, og Gaddafis styrker nærmer seg etter hvert Benghazi. Svært mange ledere internasjonalt, inkludert USAs president Obama og flere arabiske ledere, har tatt til orde for at Gaddafi må gi fra seg makten i landet.

6. mars 2011: Syriske myndigheter arresterer 15 gutter mellom 10 og 15 år i byen Deraa sør i landet fordi de skal ha skriblet et slagord de har hørt på TV på en vegg: «Folket ønsker regimets fall!»

7. mars 2011: Gaddafi-lojale styrker fortsetter sin fremgang blant annet takket være intens bombing av opprørskontrollerte områder, noe som går hardt utover sivile. Internasjonalt tar flere til orde for at man bør gripe inn. NATO innleder døgkontinuerlig overvåkning av situasjonen i landet.

8. mars 2011: Den første av en lang rekke protester med krav om demokratisk reform, statsministerens avgang og kamp mot korrupsjon finner sted i Kuwait. Protestene arrangeres av unge aktivister, men støttes av mange veletablerte opposisjonelle politikere. Demonstrasjonene finner sted jevnlig hele våren, sommeren og høsten.

9. mars 2011: Marokkos kong Mohammed VI taler til nasjonen på TV og lover å komme protestene i møte ved å gjennomføre konstitusjonelle endringer. Han annonserer at en komité

allerede er satt ned, som innen juni skal legge frem forslag til det han hevder er demokratiske reformer. Demonstrasjoner finner sted i landet også etter dette, blant annet for å holde oppe presset for at kongen skal innfri sine løfter.

11. mars 2011: Protester bryter ut også i Saudi-Arabia i slutten av februar og begynnelsen av mars, særlig blant den sjiamuslimske delen av befolkningen øst i landet. Det er imidlertid ikke bare sjiamuslimer som protesterer, og da man 11. mars tar til orde for en større mobilisering flere steder i landet, slutter også enkelte sunnimuslimske grupper seg til oppfordringen. Saudiarabiske myndigheter gjør det imidlertid klart at de ikke vil tolerere protester, og slår voldelig ned på de (begrensede) demonstrasjonene som finner sted.

14. mars 2011: På invitasjon fra Bahrains konge intervenserer 1500 politifolk og soldater fra Saudi-Arabia og De forente arabiske emirater for å slå ned protestene, og kreftene i regimet som ønsket en hardere linje har med det vunnet frem. Demonstrantene blir fjernet fra Perleplassen, og monumentet på plassen blir jevnet med jorden. Tusenvis av demonstranter og helsepersonell som behandlet sårede demonstranter blir arrestert og/eller mister jobben.

14. mars 2011: Gaddafis styrker rykker stadig nærmere Benghazi, og mange frykter for at en massakre vil finne sted om byen faller. Frankrike jobber for å få støtte til å innføre en flyforbudssone over Libya.

15. mars 2011: Nærmere 20 000 personer demonstrerer i Ramallah og på Gaza med krav om palestinsk samling. Tilsynelatende lytter Hamas og Fatah til kravet da de i slutten av april undertegner en forsoningsavtale, men denne følges aldri opp.

17. mars 2011: FNs sikkerhetsråd vedtar resolusjon 1973. Resolusjonen autoriserer bruken av «alle nødvendige midler» for å stanse volden mot sivile i Libya, men slår eksplisitt fast at det ikke skal settes inn bakkestyrker. Resolusjonen slår videre fast at en flyforbudssone skal etableres over landet. Resolusjonen er tilgjengelig her:

<http://unscr.com/en/resolutions/doc/1973>.

18. mars 2011: Mer enn 50 demonstranter blir skutt av sikkerhetsstyrker i Jemen etter flere uker med vedvarende protester.

18. mars 2011: Saudi-Arabias Kong Abdullah annonserer generøse økninger i velferdsordninger i et forsøk på å forhindre at ytterligere protester finner sted i landet. Også i februar kom det saudiarabiske regimet med lignende løfter.

18. mars 2011: Familiene til de arresterte guttene protesterer sammen med andre innbyggere i byen Deraa sør i Syria med krav om at ungdommene slippes fri, om kamp mot korrupsjon og for demokratisk reform. Sikkerhetsstyrker i byen responderer med å skyte på demonstrantene. Aktivister filmer angrepene og laster videoene opp på nett, og i dagene som følger, sprer protestene seg til en rekke syriske byer.

19. mars 2011: Frankrike, Storbritannia og USA innleder operasjon «Odyssey Dawn» som skal beskytte sivile i Benghazi og andre byer og etablere flyforbudssonen over Libya. Også Italia og Canada deltar i operasjonen, og etter hvert også flere andre land, inkludert Qatar. 23. september tar NATO over kommandoen over operasjonen. Angrepene stanser angrepet mot Benghazi, men borgerkrigen fortsetter. Etter hvert kommer opprørerne på offensiven, godt hjulpet av NATOs angrep. Kritikere mener NATO etter hvert går utover mandatet fra sikkerhetsrådets resolusjon ved å gjennomføre offensive operasjoner mot Gaddafis styrker til støtte for oppørerne.

19. mars 2011: Et forslag til konstitusjonelle endringer lagt frem av Det øverste rådet for de væpnede styrkene (SCAF) blir godkjent med 77 % av stemmene i en folkeavstemming i Egypt. SCAF tok over makten etter Mubarak, og la frem endringsforslagene sammen med en plan for den videre overgangen til et demokratisk styre som tilsier at det raskt skal avholdes parlamentsvalg, og at parlamentet så skal utnevne en komité som skal skrive ny konstitusjon.

21. mars 2011: En fremtredende general i den jemenittiske hæren, Ali Mohsen al-Ahmar, vender seg mot president Saleh og gir sin støtte til demonstrantene. Deler av hæren følger ham, mens andre deler forblir lojale mot Saleh, og situasjonen i landet blir med det svært spent. Nabolandene i Golfens samarbeidsråd arbeider for å forhandle frem en løsning.

25. mars 2011: Sammenstøt finner sted i Jordans hovedstad Amman mellom tilhengere av kongen om demonstranter som i flere uker har demonstrert jevnlig med krav om demokratisk reform. Demonstrasjoner med krav om reform fortsetter like fullt utover våren.

27. mars 2011: Protestene fortsetter å spre seg i Syria, og myndighetene reagerer med stadig eskalerende vold. 27. mars settes hæren inn mot demonstranter i Latakia, og siden andre steder i landet.

30. mars 2011: Syrias president Bashar al-Assad taler til nasjonen på TV. Snarere enn å komme demonstrantene i møte inntar al-Assad en uforsonlig tone, og hevder at protestene er drevet av konspiratører støttet av utenlandske interesser. Til tross for regimets vold fortsetter protestene over hele landet.

1. april 2011: USAs president Obama fordømmer det syriske regimets voldsbruk, og ber president al-Assad iverksette reelle reformer.

20. april 2011: Syriske myndigheter gjør visse innrømmelser for å komme protestene i møte, inkludert å heve unntakstilstanden i landet og å vedta en lov som skal legalisere fredelige protester. Dette later imidlertid til å være for lite, for sent, og protestene fortsetter.

23. april 2011: Regjeringen i Jemen annonserer at president Saleh har gått med på en avtale fremforhandlet av Golfrådet som tilsier at han gir makten til sin visepresident i løpet av 30 dager. Saleh selv er imidlertid svært diffus, og det viser seg snart at han ikke har noen intensjon om å følge opp avtalen. Myndighetenes kontroll er minkende flere steder i landet.

29. april 2011: 13 år gamle Hamza al-Khatib blir arrestert under demonstrasjoner i nærheten av Deraa sør i Syria. En måned senere blir guttens mishandlede og torturerte lik overlevert til hans familie. Al-Khatib blir etter dette et av de viktigste symbolene for opprøret i landet og på brutaliteten til al-Assads regime.

Mai 2011: Militante islamister tar kontroll over flere områder sør i Jemen, blant annet byen Zinjibar.

1. mai 2011: Amerikanske spesialstyrker skyter og dreper Osama bin Laden i en operasjon i Pakistan.

4. mai 2011: Den internasjonale straffedomstolen slår fast at Gaddafi og hans regime begikk krigsforbrytelser ved systematisk å skyte på fredelige demonstranter.

18. mai 2011: USA innfører sanksjoner mot Syrias president al-Assad og noen av hans nærmeste rådgivere.

23. mai 2011: EU innfører også sanksjoner mot al-Assad og andre i det syriske regimet. EU, USA og andre land utvider gradvis sanksjonene mot det syriske regimet gjennom sommeren og høsten 2011.

Juni 2011: Det syriske regimet fortsetter sin voldsbruk mot demonstrantene. Samtidig er det stadig flere soldater i hæren som nekter å skyte på egen befolkning, og antallet som deserterer, øker. I begynnelsen av juni oppstår det tilsynelatende kamper mellom soldater lojale mot al-Assad og soldater som støtter protestene ved en forlegning i Jisr al-Shoughour, men omstendighetene er uklare.

3. juni 2011: Jemens president Saleh blir hardt skadet i et attentatforsøk, og reiser til Saudi-Arabia for behandling. Det er usikkert om Saleh vil kunne vende tilbake, og flere land legger press på Saudi-Arabia for å overtale Saleh til å gå av.

1. juli 2011: Forslaget til konstitusjonell reform i Marokko godkjennes med overveldende flertall i en folkeavstemming. Forslaget tilsier blant annet at det største partiet i parlamentet skal kunne danne regjering (uavhengig av hvilket parti dette er), at regjeringen får noe større makt, og at Amazigh (ofte referert til som Berber) blir et offisielt språk i landet. Endringene kritiseres av aktivister i 20. februar-bevegelsen.

12. juli 2011: Jordans Kong Abdullah taler til nasjonen på TV, og lover å komme protestene i landet i møte gjennom demokratisk reform. Kongen lover blant annet en ny valglov, og at regjeringen skal utgå fra flertallet i parlamentet. Det er imidlertid uklart når endringene skal finne sted.

Juli/august 2011: Soldater som har desertert fra regimets hær, danner i månedsskiftet juli/august Den frie syriske hæren (FSA) under ledelse av Riyad al-Asad. Enorme protester fortsetter over hele landet, til tross for regimets ekstreme voldsbruk. Svært harde sammenstøt finner sted i Hama, hvor demonstranter har reist barrikader og tatt kontroll over deler av sentrum.

3. august 2011: Det nasjonale overgangsrådet (NTC) i Libya utsteder en konstitusjonell erklæring som skal ligge til grunn for veien til demokrati så snart landet er frigjort. Erklæringen tilsier at det skal velges en nasjonal kongress som igjen skal utnevne en komité som skal skrive et forslag til en ny konstitusjon.

8. august 2011: Suadi-Arabia, Bahrain og Kuwait henter hjem sine ambassadører fra Syria, og krever at president al-Assad stanser volden mot demonstrantene.

18. august 2011: USAs president Obama og en rekke europeiske ledere krever at al-Assad går av.

21. august 2011: Etter å ha tatt kontroll i store deler av landet går opprørsstyrkene i Libya inn i hovedstaden Tripoli.

24. august 2011: Opprørerne inntar Gaddafis hovedkvarter i Tripoli, men Gaddafi selv later til å ha flyktet.

26. august 2011: Det nasjonale overgangsrådet i Libya holder sin første pressekonferanse i Tripoli, og meddeler at de vil flytte sitt hovedkvarter til byen. Gaddafis regime er dermed i praksis historie, men Gaddafi-lojale styrker har fremdeles kontroll over flere områder, inkludert Gaddafis hjemby Sirte, og kampene fortsetter. Det er ikke kjent hvor Gaddafi selv befinner seg.

23. september 2011: Saleh vender overraskende tilbake til Jemen, noe som eskalerer en allerede svært spent situasjon i hovedstaden Sana. Hovedstaden har i flere dager vært preget av store demonstrasjoner mot Saleh, som igjen har blitt angrepet av styrker lojale mot presidenten. Protestene mot Saleh fortsetter imidlertid over de neste ukene.

2. oktober 2011: Syriske opposisjonsgrupper danner i august 2011 Det syriske nasjonalrådet (SNC), som er ment å fungere som en samlende organisasjon for motstanden mot al-Assad. Etter en konferanse i Tyrkia annonserer man 2. oktober at SNC offisielt er dannet og at man har blitt enige om målene og organisasjonens struktur. Det skal imidlertid vise seg vanskelig for opposisjonen å forbli samlet.

4. oktober 2011: Et resolusjonsforslag i FNs sikkerhetsråd som fordømmer al-Assads voldsbruk blir ikke vedtatt fordi Russland og Kina legger ned veto. Det internasjonale presset mot al-Assad øker, men Russland og Kina står ved det sittende regimet.

7. oktober 2011: Nobelkomiteen annonserer at fredsprisen for 2011 går til den jemenittiske aktivisten Tawakkul Karman, delt med Ellen Johnson Sirleaf og Leymah Gbowee. Karman har spilt en sentral rolle i protestene mot Salehs styre i Jemen.

9. oktober 2011: Personer tilhørende landets kristne koptiske minoritet demonstrerer i Egypt hovedstad Kairo mot rivingen av en kirke. Hæren angriper demonstrantene og dreper nesten 30 personer.

20. oktober 2011: Opprørsstyrker fanger og dreper Gaddafi i hans hjemby Sirte. Opprørsstyrker har med støtte fra NATO tatt kontroll over nesten hele byen, og dermed så godt som hele Libya.

23. oktober 2011: Det nasjonale overgangsrådet i Libya erklærer at landet nå er frigjort og Gaddafis styrker er beseiret.

23. oktober 2011: Valg til konstitusjonsforsamlingen i Tunisia. Islamistpartiet al-Nahda blir valgets vinner, men får ikke flertall alene, og danner regjering sammen med to sekulære partier. Forsamlingens hovedoppgave er å utarbeide en ny konstitusjon for Tunisia.

2. november 2011: Det syriske regimet hevder de går med på en fredsplan lagt frem av Den arabiske liga. Planen går blant annet ut på at soldater skal trekkes tilbake fra byer i landet, og at politiske fanger skal løslates. Det syriske regimet følger imidlertid ikke opp planen.

12. november 2011: Den arabiske liga vedtar å suspendere Syria på grunn av regimets voldsbruk. Organisasjonen inviterer samtidig den syriske opposisjonen til møter.

16. november 2011: Etter en større protest i Kuwait tar demonstranter og opposisjonelle politikere seg inn i parlamentet i Kuwait og roper slagord med krav om statsministerens avgang.

19. november 2011: Demonstrasjoner mot hærens styre finner jevnlig sted i Egypt, og disse leder jevnlig til sammenstøt med sikkerhetsstyrker og politiet. Den 19. november begynner seks dager med svært voldelige sammenstøt kjent som «Mohamed Mahmoud-kampene» (etter gaten i Kairo hvor de fant sted) som koster opp mot 40 demonstranter livet.

23. november 2011: President Saleh skriver under på en avtale fremforhandlet av Golfrådet som tilsier at han skal gi fra seg makten til sin visepresident Abd Rabbu Mansour Hadi i løpet av 30 dager i bytte mot immunitet. Avtalen sier videre at det skal holdes presidentvalg i løpet av 90 dager.

25. november 2011: Det første parlamentsvalget under den nye konstitusjonen avholdes i Marokko. Det moderate islamistpartiet PJD (Partiet for rettferdighet og utvikling) vinner flest seter, og får danne regjering i tråd med reformene som har funnet sted.

28. november 2011: Regimet i Kuwait innser at den svært upopulære statsministeren, som er medlem av kongefamilien, ikke kan bli sittende. Han og regjeringen går av, parlamentet oppløses, og det utlyses nyvalg. For første gang går en statsminister i Kuwait av som følge av folkelig mobilisering.

28. november 2011: Valg til over- og underhuset i Egypts parlament (hvorav sistnevnte er det lovgivende og klart viktigste) begynner. Valgene foregår i flere omganger frem til februar 2012. Islamistene i Det muslimske brorskap blir klart største parti i underhuset med rundt 40 % av setene. Sammen med andre islamister kontrollerer de rundt 70 % av setene. I overhuset er dominansen enda klarere, og islamistene kontrollerer rundt 90 % av setene.

22–27. desember 2011: Observatører fra Den arabiske liga ankommer Syria. Observatørene er en del av en ny plan for å få slutt på volden i landet, men de får ikke den tilgangen de har blitt lovet av regimet. Idet 2011 går mot slutten, har opprøret i Syria i realiteten blitt en borgerkrig, og over 5000 personer har mistet livet.

Desember 2011: USAs president Obama følger opp sitt valgløfte og fullfører tilbaketrekningen av amerikanske styrker fra Irak.

Januar 2012: Jabhat al-Nusra publiserer en video hvor gruppens eksistens i Syria offentliggjøres. Gruppen er tilknyttet al-Qaida, og ledes av Abu Mohammed al-Julani. Al-

Julani ble sendt til Syria for å etablere en gruppe der av Abu Bakr al-Baghdadi, lederen av Den islamske staten i Irak (ISI, tidligere al-Qaida i Irak).

1. februar 2012: 74 personer blir drept da tilhengere av Kairo-laget al-Ahly blir angrepet inne på stadion etter en kamp mot Port Said-laget al-Masry. Svært dedikerte Ahly-fans kjent som ultras spilte en viktig rolle under revolusjonen, og mange mener angrepet er regimets og politiets hevn for dette.

2. februar 2012: Parlamentsvalg i Kuwait, opposisjonen vinner 35 av 50 seter.

21. februar 2012: Jemen avholder presidentvalg, hvor Abd Rabbu Mansour Hadi er eneste kandidat. Han blir dermed valgt for en periode for to år, hvor intensjonen er at det skal avholdes en nasjonal dialog som leder frem til en ny konstitusjon, som igjen skal danne basis for nye valg.

23. februar 2012: Tidligere generalsekretær i FN, Kofi Annan, utnevnes til spesialutsending til Syria for FN og Den arabiske liga. Annan får i oppgave å bidra til en fredelig løsning i landet.

25. mars 2012: USA og Tyrkia melder at de vil gi materiell støtte til opprørsgrupper i Syria, men ikke våpen. Tyrkia, i likhet med Saudi-Arabia og Qatar, gir imidlertid våpen til opprørere på eget initiativ.

23.-24. mai 2012: Første runde av landets første, frie presidentvalg avholdes i Egypt. Brorskapets kandidat Mohammed Morsi og den tidligere statsministeren Ahmad Shafiq (som regnes som militærets mann) går videre til runde to.

Juni 2012: Dialogprosessen begynner i Jemen, i regi av FN. I første omgang møtes en forberedende komité med representanter for ulike grupper i landet for å bli enige om spillereglene for den videre prosessen.

12. juni 2012: Egypts islamistdominerte parlament setter ned en ny komité med oppgave å skrive ny konstitusjon, etter at den første ble kjent ugyldig av en domstol. Kritikere hevder den nye komiteen, i likhet med den forrige, i alt for stor grad er dominert av islamister.

14. juni 2012: Konstitusjonsdomstolen i Egypt oppløser det islamistdominerte underhuset i landets parlament med henvisning til at valget har foregått i strid med konstitusjonen.

16.-17. juni 2012: Andre runde av presidentvalget avholdes i Egypt.

17. juni 2012: Det styrende militærrådet i Egypt kommer med en konstitusjonell erklæring som gir seg selv svært mye makt, også etter at en sivil president tar over.

19. juni 2012: Jordans parlament vedtar en ny valglov, et av løftene Kong Abdullah ga som respons til de omfattende protestene i landet. Opposisjonelle krefter hevder imidlertid at den nye loven ikke løser problemene med den gamle, og dermed heller ikke er mer demokratisk.

20. juni 2012: Konstitusjonsdomstolen i Kuwait fastslår at oppløsningen av parlamentet året før var ukonstitusjonell, og at det forrige parlamentet derfor igjen må erstatte den nåværende opposisjonsdominerte forsamlingen. Beslutningen møtes med sinne av opposisjonen, som mobiliserer til flere demonstrasjoner.

24. juni 2012: Resultatet av presidentvalget i Egypt offentliggjøres: brorskapets kandidat Morsi har vunnet med 51,7 % av stemmene. Morsi tas i ed som president seks dager senere.

30. juni 2012: Den FN-støttede Handlingsgruppen for Syria, som inkluderer USA og Russland, utsteder det såkalte Genève-kommunikéet som tar til orde for en fredelig, fremforhandlet løsning på konflikten i Syria.

Juli 2012: Opprørsstyrker går inn i Syrias nest viktigste by, Aleppo. Etter å ha vunnet deler av byen blir de stoppet av regimets styrker, og Aleppo blir dermed delt i to. Delingen av byen i en opprørskontrollert og en regimekontrollert del varer i over fire år.

Juli 2012: Det syriske regimet er hardt presset, og trekker i stor grad hæren sin ut av de kurdiske områdene nord-øst i landet for å sette inn styrkene i andre deler av landet. I tomrommet etter regimets styrker rykker det kurdiske demokratiske unionspartiet (PYD) og dets væpnede arm YPG inn og tar kontroll.

5. juli 2012: En fremtredende general i den syriske hæren, Manaf Tlass, hopper av og gir sin støtte til opposisjonen. En måned senere hopper også landets statminister, Riad Hijab, av og gir sin støtte til opposisjonen.

7. juli 2012: Valg til nasjonalkongressen finner sted i Libya. Selv om sekulære partier gjør det bedre enn islamistene, er det likevel sistnevnte som får flertall fordi de fleste medlemmene av kongressen velges som individuelle kandidater. Sikkerhetssituasjonen i landet er samtidig vanskelig fordi man ikke har noen fungerende hær eller politistyrke, og ulike militser i praksis kontrollerer ulike områder.

15. juli 2012: En rekke fremtredende opposisjonelle politikere i Kuwait gir sin tilslutning til det som lenge har vært ungdomsbevegelsens krav, nemlig at landet blir et «konstitusjonelt emirat», hvor kongefamilien mister all politisk makt og kun beholder en seremoniell rolle som i Norge. Dermed utfordrer opposisjonen regimet direkte, og konfliktnivået i landet øker.

2. august 2012: Kofi Annan trekker seg som spesialutsending til Syria for FN og Den arabiske liga, og kritiserer sikkerhetsrådet for manglende handling.

12. august 2012: President Morsi sparket forsvarsministeren og flere andre ledende skikkelser i hæren, annullerer den konstitusjonelle erklæringen fra 17. juni, og gir seg selv vide fullmakter. Han utnevner også flere nye ledere i hæren og en ny forsvarsminister: Abdel Fattah al-Sisi.

20. august 2012: USAs president Barack Obama advarer al-Assads regime i Syria om at eventuell bruk av kjemiske våpen er en «rød linje» som vil kunne lede til amerikansk intervensjon i landet.

11. september 2012: Væpnede ekstreme islamister tilknyttet gruppen Ansar al-Sharia angriper det amerikanske konsulatet i Benghazi. Flere personer blir drept i angrepet, inkludert USAs ambassadør til landet.

14. september 2012: Væpnede islamister tar kontroll over området utenfor den amerikanske ambassaden i Tunisias hovedstad i flere timer før de jages vekk av sikkerhetsstyrker. Den islamistledede regjeringen får sterk kritikk for ikke å ivareta sikkerheten i landet.

20. oktober 2012: Etter igjen å ha oppløst parlamentet utsteder Kuwaits emir en beslutning som endrer landets valglov til fordel for hans støttespillere, på bekostning av opposisjonen. Opposisjonen annonserer at de vil boikotte det kommende valget, og mobiliserer til protest. Dagen etter deltar opp mot 150 000 – tilsvarende 10 % av landets statsborgere – i en demonstrasjon mot endringen av valgloven. Politiet slår ned demonstrasjonen med vold.

November 2012: Store demonstrasjoner bryter igjen ut i Jordan, i protest mot regjeringens beslutning om å kutte i subsidiene til drivstoff.

11. november 2012: Den nasjonale koalisjonen for syriske revolusjonære og opposisjonelle krefter (SNCORF) dannes i Qatar. Den nye koalisjonen dannes etter sterkt press for å forene den syriske opposisjonen, men dette skal vise seg vanskelig i årene som kommer.

14. november 2012: Israel iverksetter operasjon «Pillar of Defense», som markerer begynnelsen på en åtte dager lang krig mellom Israel og Hamas på Gaza. I løpet av konflikten blir 167 palestinere drept, hvorav opp mot 100 er sivile. På israelsk side mister seks personer livet, hvorav fire er sivile.

22. november 2012: Egypts president Morsi utsteder en konstitusjonell erklæring som gjør det umulig for rettsvesenet å overprøve hans beslutninger, og som gjør det umulig å oppløse overhuset i parlamentet og komiteen som skriver ny konstitusjon. Morsi hevder det er nødvendig for å hindre at det gamle regimet ødelegger overgangsprosessen, mens kritikere hevder han gjør det for å ta all makt selv.

24. november 2012: Nesten alle ikke-islamistiske partier i Egypt går sammen i det de kaller Den nasjonale redningsfronten, i protest mot president Morsis erklæring. Opposisjonelle mobiliserer til store demonstrasjoner i gatene. Brorskapet svarer med å mobilisere egne tilhengere, og det kommer til sammenstøt mellom partene. Situasjonen i landet er svært polarisert og spent.

29. november 2012: FNs generalforsamling stemmer for å oppgradere Palestinas status i organisasjonen til «observatørstat uten stemmerett».

30. november 2012: Konstitusjonskomiteen i Egypt stemmer seg frem til et forslag til ny konstitusjon.

Desember 2012: Den forberedende komiteen i Jemen når enighet om den videre dialogprosessen i landet.

Desember 2012: Det bryter ut omfattende protester i de sunnidominerte områdene vest i Irak etter at landets sunnimuslimske finansminister blir pågrepet av sikkerhetsstyrker. Misnøyen har bygget seg opp over flere måneder, og mange beskylder landets sjiamuslimske statsminister Nouri al-Maliki for å føre en sekterisk politikk, ikke minst etter at han i desember 2011 utstedte en arrestordre på landets sunnimuslimske visepresident Tariq al-Hashimi.

1. desember 2012: Parlamentsvalg i Kuwait, og opposisjonen boikotter. Aktivister fortsetter å arrangere demonstrasjoner mot endringene i valgloven og med krav om demokratisk reform, men regimet lykkes etter hvert godt i å slå disse ned, og i januar dør protestene ut (i denne omgang).

10. desember 2012: USA fører opp Jabhat al-Nusra på sin liste over terrororganisasjoner. Gruppen har gjennom høsten 2012 vunnet kontroll over flere områder i Syria, og fortsetter sin fremgang gjennom vinteren 2012/2013.

15. desember 2012: Forslaget til ny konstitusjon får støtte fra 63,8 % av velgerne i en folkeavstemming i Egypt som finner sted 15. og 22. desember. Valgdeltakelsen er imidlertid svært lav (32,9 %). Morsi trekker tilbake sin erklæring, men situasjonen i landet forblir ekstremt spent med jevnlig demonstrasjoner og sammenstøt.

23. januar 2013: Parlamentsvalg avholdes i Jordan etter den nye valgloven. Partier lojale mot kongen vinner et flertall av setene.

6. februar 2013: Den sekulære opposisjonspolitikeren og menneskerettighetsforkjemperen Chokri Belaid blir drept av jihadister utenfor sitt hjem i Tunisias hovedstad. Regjeringen får sterk kritikk, og situasjonen i landet blir stadig mer spent.

Mars 2013: Flere væpnede grupper i Syria, inkludert Jabhat al-Nusra, tar kontroll over byen Raqqa øst i landet. Dette er den første provinshovedstaden som regimet mister kontrollen over.

18. mars 2013: Den nasjonale dialogprosessen begynner i Jemen når 565 delegater som representerer ulike grupper i landet møtes i Sana. Delegationene tar del i en rekke dialogsesjoner over det neste året.

19. mars 2013: 25 personer blir drept i et angrep med kjemiske våpen mot en landsby i nærheten av Aleppo. Regimet hevder at opprørere står bak, mens opprørerne og store deler av det internasjonale samfunn legger skylden på regimet, som dermed har brutt Obamas «røde linje».

April 2013: Aktivister i Egypt danner sent i april en gruppe kalt Tamarrud (opprør) med mål om å samle mer enn 15 millioner signaturer – flere enn antall stemmer Morsi fikk ved valget – til støtte for at Morsi skal gå av og utlyse nyvalg. Gruppen får entusiastisk støtte fra Den nasjonale redningsfronten og store deler av opposisjonen. Samtidig er det godt kjent at gruppen også mottok både støtte og instruksjoner fra Egypts sikkerhetsapparat og restene av det gamle regimet.

8. april 2013: Lederen av Den islamske staten i Irak (ISI), al-Baghdadi, publiserer en melding hvor han slår fast at Jabhat al-Nusra er en forlengelse av ISI og en del av samme organisasjon. Siden gruppen dermed opererte i begge land, skulle den fra nå av være kjent som Den islamske staten i Irak og al-Sham (et arabisk begrep for et område som dekker omtrent dagens Syria, Libanon, Jordan, Israel og Palestina), ISIS (også forkortet ISIL).

10. april 2013: Lederen av Jabhat al-Nusra, al-Julani, publiserer en melding hvor han anerkjenner at gruppen er tilknyttet ISI, men hvor han også gjør det klart at han ikke vil godta at ISI tar over hans gruppe. Dette er begynnelsen på en splittelse som i løpet av de neste ukene utvikler seg til at Jabhat al-Nusra og ISIS blir to distinkte grupper i Syria, og at ISIS og al-Baghdadi bryter med al-Qaida.

Mai 2013: Libanesiske Hizballah bekrefter at de kjemper i Syria til støtte for al-Assads regime, etter at det i flere måneder har gått rykter om dette. Også Iran har engasjert seg direkte på bakken i Syria til støtte for regimet.

5. mai 2013: Militser som antas å ha tilknytning til islamist-blokken i parlamentet, omringer den libyske nasjonalkongressen og tvinger frem en votering om en lov om utestengelse av det

gamle regimet fra politikken i landet, som dermed blir vedtatt. Loven er svært omfattende og rammer nesten alle som tidligere har hatt en rolle i libysk politikk, inkludert forsamlingens egen president. Kritikere peker på at den først og fremst rammer islamistenes politiske rivaler.

30. juni 2013: Enorme demonstrasjoner i Kairo og andre egyptiske byer med krav om at Morsi må gå av, arrangert av Tamarrud og andre opposisjonelle krefter, og med støtte fra hæren. Tamarrud hevder å ha samlet inn 22 millioner signaturer gjennom sin kampanje.

1. juli 2013: Demonstrasjonene fortsetter i Egypt. Hæren engasjerer seg til støtte for demonstrantene, og forsvarsminister al-Sisi kommer med et ultimatum hvor han forlanger at Morsi når en enighet med opposisjonen innen 48 timer, ellers vil hæren selv gripe inn.

3. juli 2013: Hæren avsetter president Morsi og tar selv makten gjennom et kupp i Egypt. President Morsi og andre sentrale medlemmer av brorskapet blir arrestert. Sjefen for landets konstitusjonsdomstol, Adly Mansour, settes inn som leder for en overgangsregjering, som også har ansvar for å skrive en ny konstitusjon.

25. juli 2013: Den tunisiske opposisjonspolitikeren Mohamed Brahmi blir drept av jihadister, i det andre slike drapet på kort tid. Store protester bryter ut mot regjeringen og det mange mener er dens manglende evne til å håndtere situasjonen i landet. Islamistene i Nahda-partiet svarer med å mobilisere egne tilhengere i gatene, og situasjonen er svært spent. I løpet av sommeren danner imidlertid Den faglige landsorganisasjonen UGTT sammen med arbeidsgiverorganisasjonen UTICA landets advokatforening og Den tunisiske menneskerettighetsligaen (LTDH) den såkalte *dialogkvartetten*, som forsøker å forhandle frem en fredelig løsning.

26. juli 2013: Store demonstrasjoner i Egypt til støtte for hæren og al-Sisi, som har bedt folket gå ut i gatene for å gi hæren et folkelig mandat for å ta et oppgjør med «terrorisme». Det skal snart vise seg at dette betyr å først gå etter brorskapet, og deretter alle andre opposisjonelle krefter.

27. juli 2013: Nye parlamentsvalg avholdes i Kuwait fordi landets konstitusjonsdomstol mente den forrige ikke hadde blitt valgt på korrekt vis. Størsteparten av opposisjonen boikotter valget.

August 2013: Det bryter ut kamper mellom ISIS og andre væpnede grupper i Raqqa, som ISIS går seirende ut av. Gruppen har dermed full kontroll over byen som den etter hvert gjør til sin «hovedstad».

14. august 2013: Det egyptiske regimet går til angrep på to protestleirer satt opp av tilhengere av Det muslimske brorskap som krever at Morsi gjeninnsettes. Opp mot 1000 personer blir drept i det HRW omtaler som mulige forbrytelser mot menneskeheten. Utover høsten slår det nye regimet ned på alle former for opposisjon, og titusener av aktivister, politikere, journalister og andre blir arrestert.

21. august 2013: Mellom 1200 og 1500 personer blir drept i et saringassangrep mot det opprørskontrollerte området Østre Ghouta utenfor Damaskus. Store deler av det internasjonale samfunn konkluderte med at al-Assads regime stod bak, og at Obamas «røde linje» var brutt. Britiske og amerikanske ledere trapper opp retorikken mot al-Assad, og det ser ut til at man vil gripe inn.

29. august 2013: Storbritannias statsminister David Cameron tar til orde for intervensjon i Syria, og går til parlamentet for å få støtte for en slik avgjørelse. Det får han imidlertid ikke, da forsamlingen med 13 stemmers overvekt stemmer mot militær inngripen.

31. august 2013: Etter at det ble klart at Storbritannia ikke vil ta del i en intervensjon i Syria, later USAs statsminister Barack Obama til å ha blitt mer skeptisk til en slik inngripen. Som Cameron ber han derfor om støtte fra de folkevalgte i kongressen, noe han risikerer å ikke få.

9. september 2013: Etter at USAs utenriksminister John Kerry nevner at Syria kan unngå intervensjon ved å kvitte seg med sine kjemiske våpen, tar Russland initiativ til en avtale for å få til dette. En avtale om at våpnene skal fjernes og destrueres i regi av Organisasjonen for forbud mot kjemiske våpen (OPCW) kommer raskt på plass.

2. oktober 2013: OPCW begynner sitt arbeide med å fjerne og destruere Syrias arsenal av kjemiske våpen. I juni 2014 anser de arbeidet for slutført.

5. oktober 2013: Tunisias styrende islamistparti annonserer at de vil starte samtaler med opposisjonen som et resultat av en avtale fremforhandlet av dialogkvartetten.

11. oktober 2013: Nobelkomiteen annonserer at fredsprisen for 2013 går til OPCW for deres omfattende arbeid for å avskaffe kjemiske våpen.

Desember 2013: Protestene som brøt ut i Irak i desember 2012 fortsetter gjennom hele året, og en rekke protestleire opprettes i de sunnidominerte områdene vest i landet. Væpnede sammenstøt finner sted jevnlig, men volden eskalerer voldsomt da regjeringen i desember 2013 bestemmer seg for å bryte opp og fjerne protestleirene. Flere sunnimuslimske grupper som var aktive under borgerkrigen på 2000-tallet har igjen tatt opp våpen, og i begynnelsen av 2014 tar de kontroll over store områder vest i Irak, inkludert byene Ramadi og Falluja. ISIS benytter anledningen til igjen å gjøre seg gjeldende på bakken i Irak.

13. desember 2013: Islamistene i Nahda-partiet og opposisjonen kommer frem til en avtale for å få slutt på den politiske krisen og den svært spente situasjonen i Tunisia. Avtalen tilsier at man vedtar en ny konstitusjon, hvorpå den sittende regjeringen går av, og en teknokrat-regjering tar over frem til valg avholdes neste høst.

25. desember 2013: Egyptiske myndigheter erklærer at de anser Det muslimske brorskap for å være en terrororganisasjon, og eskalerer med det konflikten mellom den egyptiske staten og islamistgruppen som har pågått siden militærkuppet sommeren 2013.

14. januar 2014: Det avholdes folkeavstemming om forslaget til ny konstitusjon i Egypt. Forslaget får støtte fra mer enn 98 % av velgerne.

22. januar 2014: De såkalte Genève II-forhandlingene begynner, som er ment å lede til en avtale mellom al-Assads regime og opposisjonen i Syria som kan få slutt på konflikten. Forhandlingene lykkes ikke.

25. januar 2014: Den nasjonale dialogprosessen i Jemen avsluttes, og det oppnås enighet om et sluttdokument som blant annet tilsier at Jemen skal bli en føderasjon. Det er derimot mange ubesvarte spørsmål, blant annet hvordan denne føderasjonen skal se ut. President Hadi setter ned en egen komité som skal se på dette spørsmålet – i strid med spillereglene man ble enige om i desember 2012.

26. januar 2014: Tunisia får en ny konstitusjon, etter at denne har blitt vedtatt av forsamlingen og underskrevet av statsministeren. Statsministeren går av to dager senere, og en teknokrat-regjering tar over.

10. februar 2014: President Hadis komité legger frem sitt forslag til føderalstat i Jemen. Forslaget tilsier at landet deles inn i seks regioner. Forslaget blir avvist av Houthiene og den sørlige separatistbevegelse, som hevder regionene er designet for å underminere deres makt. Mange er kritiske også til resultatet av dialogprosessen som helhet, og situasjonen i landet er spent.

14. februar 2014: Khalifa Haftar, en tidligere offiser i den libyske hæren som hoppet av på 1980-tallet, er tilbake i landet og forsøker 14. februar å ta makten i et militærkupp. Haftar har imidlertid ikke den nødvendige støtten, og kuppet mislykkes.

5. mars 2014: Saudi-Arabia, De forente arabiske emirater og Bahrain kaller hjem sine ambassadører fra Qatar. De tre landene mener Qatar ikke følger opp en tidligere inngått avtale om ikke å blande seg inn i andre lands affærer. Saudi-Arabia og Emiratene på den ene siden og Qatar på den andre har støttet ulike sider i flere land i kjølvannet av opprørene i 2011, og er særlig uenige i synet på Det muslimske brorskap, som Qatar støtter.

7. mars 2014: Saudi-Arabia fører opp Det muslimske brorskap på sin liste over det de anser som terrororganisasjoner.

16. mai 2014: Etter det mislykkede kuppet i februar har Haftar samlet støtte og bygget allianser med andre militser. 16. mai innleder han «operasjon verdighet», hvis mål han hevder er å stanse ekstreme grupper og islamiseringen av Libya. Militser alliert med Haftar tar kontroll i hovedstaden Tripoli, og tvinger Nasjonalkongressen til å skrive ut nyvalg.

26.-28. mai 2014: Al-Sisi vinner med mer enn 96 % av stemmene da Egypt avholder presidentvalg.

10. juni 2014: Sammen med andre væpnede grupper tar ISIS kontroll over den nord-irakiske storbyen Mosul etter at irakiske soldater stasjonert i byen flykter og overlater store mengder våpen og materiell til ISIS. Erobringen av byen er en del av en lyn-offensiv ISIS gjennomfører fra begynnelsen av juni, som sammen med tidligere erobringer gjør at gruppen

nå har kontroll over et enormt område som strakk seg fra Aleppo-provinsen nord i Syria, gjennom den østlige delen av landet og det vestlige Irak til Mosul.

25. juni 2014: I Libya avholdes det valg til representantenes hus (HoR), som skal erstatte den gamle nasjonalkongressen (GNC). Haftars allierte gjør det godt i valget, mens islamistene som dominerte den gamle forsamlingen går på et nederlag.

29. juni 2014: ISIS kunngjør at gruppen har grunnlagt en islamsk stat i området den kontrollerer, og at den derfor skifter navn til Den islamske staten (IS), og at gruppens leder al-Baghdadi fra nå av skal være kjent som kalif Ibrahim. Gruppen publiserer samtidig en video hvor den hevder at den «knuser» Sykes-Picot-avtalen og grensen mellom Irak og Syria.

8. juli 2014: En ny krig bryter ut mellom Israel og Hamas på Gaza. Krigen varer i 50 dager, og denne gangen går Israel også inn med bakkestyrker. Krigen går svært hardt utover sivile på Gaza, og 2104 palestinere blir drept. Av disse er 1462 sivile, og 495 barn. På israelsk side mister 72 personer livet, hvorav seks sivile.

10. juli 2014: FN utnevner Staffan de Mistura som ny spesialutsending til Syria med oppgave å forsøke å finne en fredelig løsning på konflikten.

13. juli 2014: Islamistene som tapte valget i Libya og deres allierte, så som militser fra byen Misrata, innleder «operasjon daggry» for å ta kontroll over hovedstaden Tripoli og kaste ut Haftars allierte. Representantene i den nyvalgte forsamlingen (HoR) flykter fra hovedstaden til byen Tubrok øst i landet.

29. juli 2014: Hadis regjering i Jemen annonserer drastiske kutt i bensinsubsidiene i landet som kan lede til opp mot 90 % prisøkning. Annonseringen leder umiddelbart til protester.

August 2014: Alliansen bak «operasjon daggry» tar kontroll over Libyas hovedstad Tripoli. De hevder videre at valget i juni var ugyldig, og gjeninnsetter den gamle nasjonalkongressen hvor de dominerte. Det nyvalgte representantenes hus fortsetter imidlertid sitt arbeide øst i landet, og Libya har dermed to forsamlinger og to regjeringer. I praksis har det også brutt ut borgerkrig i landet mellom islamistene og deres allierte basert vest i landet, og Haftar og hans allierte basert øst i landet. Førstnevnte mottar støtte fra Tyrkia og Qatar, mens sistnevnte

støttes av Emiratene og Egypt. Skillet mellom partene er vel og merke mer komplekst enn et enkelt skille mellom islamister og ikke-islamister.

August 2014: IS fortsetter sin offensiv i kurdiskdominerte områder nord i Irak mot grensen til Syria og tar en rekke byer, deriblant Sinjar. I Sinjar bor det svært mange Yezidier, en religiøs minoritet IS anser som frafalne og som legitime mål. Svært mange sivile Yezidier flykter opp på Sinjar-fjellet når IS angriper, og befinner seg i en desperat situasjon omringet av IS og uten tilgang til mat, vann og beskyttelse. Det irakiske militæret slipper forsyninger til flyktingene fra helikoptre. Tusenvis av sivile som ikke rakk å flykte blir drept eller tatt til fange av IS.

7. august 2014: USAs president Obama i samarbeid med allierte vil gripe inn for å stanse IS og beskytte sivile.

8. august 2014: Amerikanske fly innleder bombeangrep mot IS ved Sinjar, samtidig som man gir nødhjelp til de strandede flyktingene. Etter hvert rykker kurdiske styrker frem på bakken og åpner en korridor så sivile kan evakueres. Bombingen markerer begynnelsen på operasjon «Inherent Resolve», hvor USA leder en koalisjon bestående blant annet av Norge, hvis mål er å bekjempe IS. I september 2014 blir operasjonen utvidet slik at man også angriper IS i Syria. Norge og andre land bidrar også med opptrening av styrker i Irak og Syria som skal bekjempe IS på bakken.

15. august 2014: Iraks statsminister Nouri al-Maliki går av som følge av krisen i landet, og Haidar al-Abadi tar over.

18. august 2014: Houthi-bevegelsen setter opp protestleire i Jemens hovedstad Sana, med krav om at bensinsubsidiene gjeninnføres og at regjeringen går av.

21. september 2014: Houthi-bevegelsens milits tar kontroll over regjeringsbygninger og sentrale institusjoner i Jemens hovedstad Sana. Etter å ha marsjert mot hovedstaden møter Houthiene overraskende lite motstand når de går inn i byen, noe mange mener skyldes at tidligere president Saleh nå har alliert seg med sine gamle fiender, og at deler av hæren lojale mot Saleh derfor ikke gjorde motstand. President Hadi underskriver samme dag en avtale med Houthiene om å danne en samlingsregjering.

26. oktober 2014: Tunisia avholder parlamentsvalg, de første under den nye konstitusjonen. Det sekulære Nidaa Tunis-partiet vinner, og islamistene i Nahda-partiet erkjenner nederlaget.

November 2014: Jihadister som opererer på Sinai-halvøya i Egypt sverger troskap til den såkalte Islamske staten og tar navnet «Provinsen Sinai».

November 2014: Jihadister som har sverget troskap til den såkalte Islamske staten tar kontroll over byen Derna i Libya. Gruppen lykkes senere også i å ta kontroll over byen Sirte, og først i desember 2016 blir de drevet ut fra de siste områdene de kontrollerer i byen.

15. november 2014: De forente arabiske emirater erklærer at de anser Det muslimske brorskap for å være en terrororganisasjon.

16. november 2014: Saudi-Arabia, Emiratene og Bahrain gjenoppretter sine diplomatiske forhold med Qatar, men det foreligger fremdeles betydelig politisk uenighet mellom de to sidene.

22. januar 2015: Situasjonen i Jemen eskalerer ytterligere da president Hadi og hele hans regjering trekker seg i protest etter at de i praksis har blitt satt i husarrest av Houthi-bevegelsen som sammen med tidligere president Saleh kontrollerer hovedstaden Sana.

23. januar 2015: Saudi-Arabias Kong Abdullah dør, og blir etterfulgt av sin halvbror, den nye kong Salman. Den nye kongen utnevner umiddelbart sin sønn Mohammed bin Salman som ny forsvarsminister, og det er han som to måneder senere iverksetter angrepet på Jemen.

5. februar 2015: Tunisias nye regjering tilrer. Valgvinnerne Nidaa Tunis avstår fra å styre alene, og danner i stedet en bred koalisjon hvor også islamistene i Nahda-partiet inngår.

15. februar 2015: Jihadister tilhørende den libyske delen av IS publiserer en video hvor de dreper 21 koptisk kristne egyptiske arbeidere de har kidnappet. Egypt svarer med luftangrep mot gruppen dagen etter.

21. februar 2015: Jemens avgåtte president Hadi flykter fra husarrest i Sana. Han dukker opp igjen i havnebyen Aden sør i landet, trekker tilbake sin egen oppsigelse og hevder at han er

landets legitime president. Senere erklærer også Hadi Aden for landets midlertidige hovedstad. Houthiene og styrker lojale mot deres allierte Saleh marsjerer sørover.

18. mars 2015: 22 personer blir drept i et terrorangrep mot Bardo-museet i Tunisias hovedstad.

25. mars 2015: Saudi-Arabia innleder luftangrep mot Jemen og annonserer at de har dannet en allianse bestående av 10 land som vil gripe inn i nabolandet for å gjeninnsette det de anser som landets legitime president, Hadi, og fjerne Houthiene som de hevder er støttet av Iran fra makten. Samme dag har Hadi flyktet fra Aden etter at Houthiene og deres allierte tok byens flyplass.

29. april 2015: Saudi-Arabias konge Salman annonserer endringer i arverekkefølgen, og utnevner Mohammed bin Nayef som kronprins, og hans egen sønn Mohammed bin Salman som visekronprins. Mohammed bin Salman er en nær rådgiver for sin far, og mange mener han i realiteten står bak mye av landets politikk.

Sommer 2015: Iran øker sitt engasjement i Syria til støtte for al-Assads regime betraktelig.

Juli 2015: Den saudiledede koalisjonen og deres allierte tar i løpet av sommeren 2015 kontroll over Aden og mye av det sørlige Jemen, men lykkes ikke i å rykke nordover, og konflikten blir fastlåst. På den ene siden står Houthiene og tidligere president Saleh, på den andre siden den saudiledede koalisjonen, deler av den jemenittiske hæren lojale mot Hadi, militser tilhørende den sørlige separatistbevegelsen, og forskjellige stammemilitser.

14. juli 2015: USA og flere andre land annonserer at man har nådd frem til en avtale med Iran som tilsier at landet ikke skal utvikle atomvåpen i bytte mot at internasjonale sanksjoner mot landet heves. Israel, Saudi-Arabia og flere andre land er kritiske til det de ser som en avtale som tar Iran inn i varmen.

26. juli 2015: Store protester finner sted i Libanons hovedstad Beirut. Demonstrasjonene begynner i protest mot regjeringens manglende evne til å håndtere landets avfall, som har resultert i berg av søppel i flere områder rundt hovedstaden, men utvikler seg raskt til å kreve større endringer i det demonstrantene anser som landets dysfunksjonelle, sekteriske politiske system.

29. august 2015: Mange tusen tar del når protestbevegelsen i Libanon holder en ny demonstrasjon i Beirut, den største siden protestene begynte en måned tidligere.

30. september 2015: Russland gjennomfører en rekke bombeangrep i Syria, i det som er starten på en omfattende intervensjon til støtte for al-Assads regime, etter forespørsel om hjelp fra al-Assad. Intervensjonen inkluderer både omfattende luftangrep og styrker på bakken. Formelt griper Russland inn for å bekjempe IS og terrorister, men anses av de fleste for primært å angripe andre opprørsgrupper som kjemper mot al-Assad. Styrkene som støtter al-Assad – den syriske hæren, Russland, Iran, Hizballah og en rekke andre militser – går nå på offensiven for å gjenvinne områder som holdes av opprørere.

10. oktober 2015: Nobelkomiteen annonserer at fredsprisen 2015 går til den tunisiske dialogkvartetten for dens avgjørende bidrag til å bygge demokrati i Tunisia, og for å etablere en fredelig utvei da landet var «på randen av borgerkrig».

17. desember 2015: FN har i lengere tid meklet mellom partene for å få slutt på konflikten i Libya, og 17. desember ser det ut til at de har lyktes da medlemmer av nasjonalforsamlingen i vest og representantenes hus i øst skriver under en avtale om å danne en samlingsregjering.

18. desember 2015: FNs sikkerhetsråd vedtar enstemmig resolusjon 2254 som tar til orde for våpenhvile i Syria og forhandlinger for å finne en fredelig løsning på konflikten.

30. mars 2016: Libyas nye samlingsregjering ankommer hovedstaden Tripoli. Den lykkes imidlertid ikke i å ta kontroll over landet. Den blir heller ikke anerkjent av representantenes hus (HoR) slik avtalen fra desember tilsier, fordi Haftar nekter dette. I praksis har dermed Libya tre regjeringer.

4. mai 2016: Kong Abdullah av Jordan ratifiserer endringer i konstitusjonen som landets parlament har vedtatt, med støtte fra kongen. Kritikere hevder endringene gir kongen mer makt.

22. mai 2016: Det tunisiske islamistpartiet al-Nahda avslutter sin kongress med å vedta en uttalelse mange mener går langt i å skille religion og politikk. Partiets leder har også tatt til orde for at partiet har utviklet seg i denne retningen.

24. august 2016: Tyrkia iverksetter operasjon «Euphrates Shield» sammen med allierte væpnede syriske grupper, og går inn og tar kontroll over flere byer på syrisk side av grensen. Operasjonen kommer som en reaksjon på at den kurdiske YPG-militsen tar kontroll over stadig større områder langs grensen til Tyrkia. Tyrkia mener YPG i praksis er det samme som PKK-geriljaen, som Tyrkia anser som en terrorgruppe. I tillegg erklærer Tyrkia at de vil fjerne IS fra grensenære områder. Operasjonen avsluttes i mars 2017, men Tyrkia beholder en tilstedeværelse på syrisk side av grensen.

22. september 2016: Styrker som støtter al-Assad iverksetter et massivt angrep på de opprørskontrollerte delene av Aleppo, støttet av voldsomme russiske og syriske luftangrep.

7. oktober 2016: Nye parlamentsvalg avholdes i Marokko, og igjen er det islamistene i PJD som vinner. Kongen markerer imidlertid hvor den reelle makten i landet befinner seg da han presser partiet til å bytte ut sin statsminister, til tross for at de altså ble gjenvalgt.

16. oktober 2016: Iraks statsminister Haydar al-Abadi erklærer at angrepet på Mosul og kampen for å frigjøre byen fra IS er i gang. Angrepet gjennomføres av den irakiske hæren, irakisk politi, en koalisjon av militser alliert med den irakiske regjeringen dominert av sjiamilitser, kurdiske styrker, samt den internasjonale koalisjonen mot IS.

31. oktober 2016: Michel Aoun velges som president i Libanon, en post som har stått ledig i to år grunnet manglende politisk enighet. Hizballah-allierte Aoun blir valgt som følge av en avtale som tilsier at Saad Hariri, lederen av den sunnidominerte Fremtidsbevegelsen, skal tiltre som statsminister.

26. november 2016: Kuwaits regjering kutter sommeren 2016 i subsidiene til drivstoff, noe som leder til sterke protester, også i det regjeringsvennlige parlamentet. Dette leder igjen til nyvalg, som avholdes 26. november. Opposisjonen avslutter sin boikott og tar del, og vinner 24 av 50 plasser i den nye forsamlingen.

14. desember 2016: Etter mange uker med voldsomme angrep har den syriske hæren, Russland og andre styrker som støtter al-Assad tatt kontroll over størsteparten av den tidligere opprørskontrollerte delen av Aleppo, og en avtale om å evakuere opprørerne og deres familier

fra de områdene de fremdeles befinner seg i, forhandles frem. Evakueringen blir imidlertid utsatt, og begynner først 15. desember.

23. desember 2016: Evakueringen av opprørere og deres familier fra Aleppo fullføres, og al-Assads regime erklærer at de har gjenvunnet byen.

23. januar 2017: Forhandlinger begynner i Kazakhstans hovedstad Astana med mål om å bevare en skjør våpenhvile i Syria samt å finne en løsning på konflikten i landet. Russland, Tyrkia og Iran er de sentrale eksterne aktørene i samtalene, og flere runder med samtaler følger i de kommende månedene. Pratene kommer etter hvert frem til avtaler om såkalte «de-eskaleringssoner» som er ment å stanse kamper mellom regimet og opprørere i de gitte områdene.

Februar 2017: Flere koptiske kristne familier flykter fra nord-Sinai etter at jihadistene i «Sinai-provinsen» gjennomfører en rekke drap på kristne.

April 2017: Krigen i Jemen fortsetter, og går ekstremt hardt utover sivilbefolkningen. I april 2017 bryter det ut kolera i landet, og utbruddet vokser etter hvert til å bli det verste i moderne tid med over en million smittede innen desember.

4. april 2017: Minst 87 personer mister livet i et angrep med kjemiske våpen mot den opprørskontrollerte byen Khan Shaykhoun. USA, Frankrike og en rekke andre land konkluderer med at regimet står bak.

7. april 2017: Som et svar på det USA mener var et angrep med kjemiske våpen mot sivile begått av det syriske regimet tre dager tidligere, angriper USA en syrisk flybase hvor flyene de mener utførte angrepet, er basert med 59 Tomahawk kryssermissiler.

9. april 2017: Opp mot 50 personer blir drept og over 100 skadet i selvmordsangrep mot to kirker i Egypt som «Sinai-provinsen» tar på seg ansvaret for.

11. mai 2017: Den tidligere guvernøren av Aden erklærer at den sørlige separatistbevegelsen har dannet et eget styringsråd, med mål om å gjenopprette et uavhengig Sør-Jemen.

23. mai 2017: Qatars statlige nyhetsbyrå publiserer en oppsiktsvekkende melding som sier at landets emir skal ha kritisert USAs fiendtlighet mot Iran, at Iran er en stormakt å regne med, og at Hamas representerer det palestinske folk. Qatars myndigheter hevder uttalelsene aldri har funnet sted, og at nettsidene til landets nyhetsbyrå ble hacket – et syn som senere har fått bred støtte internasjonalt. Saudi-Arabia, Bahrain og Emiratene – sistnevnte beskyldt for å stå bak hackingen av nyhetsbyråets side – reagerer sterkt på de påståtte uttalelsene til Qatars emir.

5. juni 2017: Med henvisning til de påståtte uttalelsene til Qatars emir, kutter brått Saudi-Arabia, Bahrain, Emiratene og Egypt alle bånd til Qatar, og innfører i praksis en blokade av landet ved å stenge sine grenser til Qatar samt luftrommet for fly fra Qatar. De fire landene kaller seg «anti-terror-kvartetten», og beskylder Qatar for å støtte terrororganisasjoner, herunder Det muslimske brorskap, samt å støtte Iran. Qatar nekter for anklagene.

7. juni 2017: Det tyrkiske parlamentet hastebehandler et lovforslag som autoriserer utstasjonering av tyrkiske soldater ved en base i Qatar. Tyrkia er en nær alliert av Qatar, deler landets syn på Det muslimske brorskap, og støtter landet i konflikten med nabolandene. En drøy uke senere ankommer et mindre antall tyrkiske soldater Qatar for å delta i en øvelse. Qatar er også vertskap for 11 000 amerikanske soldater ved al-Udeid-basen.

21. juni 2017: Saudi-Arabias kong Salman utsteder et kongelig dekret som utnevner hans egen sønn Mohammed bin Salman som kronprins i landet, og med det fjerner Mohammed bin Nayef fra posisjonen. Mange hevder bin Salman sitter med mye av den reelle makten i kongedømmet.

23. juni 2017: Landene bak blokaden av Qatar fremmer en liste på 13 krav som de forlanger at Qatar imøtegår i løpet av ti dager. Blant kravene er at TV-kanalen al-Jazeera stenges, at Qatar bryter alle bånd med Iran, og at Qatar skal betale kompensasjon for liv som er tapt som følge av deres politikk. Kravene later med andre ord ikke å være utformet for at de skal kunne imøtegås, noe Qatar heller ikke gjør, og situasjonen blir fort fastlåst.

5. juli 2017: Haftars styrker erklærer at de har full kontroll over Libyas nest største by Benghazi, tre år etter at Haftar innledet «operasjon verdighet».

9. juli 2017: Irakiske myndigheter erklærer seier i Mosul, at byen er frigjort og IS er bekjempet.

13. september 2017: Det tunisiske parlamentet vedtar en svært kontroversiell lov om amnesti for korrupsjon begått under Ben Alis styre, som mange mener går alt for langt og legger til rette for at elementer fra det gamle regimet kan vende tilbake. Vedtaket kommer etter mange uker med protester mot loven, samt omfattende protester mot vedvarende høy arbeidsledighet.

14. september 2017: Tunisias parlament fjerner et forbud mot at muslimske kvinner kan gifte seg med ikke-muslimer. President Essebsi tar også til orde for at lovene som regulerer arv i landet må reformeres for å sikre likestilling mellom kvinner og menn.

25. september 2017: De kurdiske regionale myndighetene i Nord-Irak avholder en folkeavstemming om uavhengighet. Området har i lang tid vært selvstyrt, men ønsker nå avstemming over hvorvidt man skal løsrive seg fra Irak. Godt over 90 % av velgerne støtter uavhengighet, men irakiske myndigheter reagerer sterkt, og har på forhånd advart kurdiske myndigheter med å gjennomføre folkeavstemmingen.

16. oktober 2017: Irakiske myndigheter reagerer på folkeavstemmingen i de kurdiske områdene med å rykke inn i flere områder kurdiske styrker tok kontroll over i kampen mot IS, deriblant byen Kirkuk. De kurdiske styrkene trekker seg raskt tilbake i det KRGs president omtaler som et svik.

17. oktober 2017: Amerikansk-støttede styrker kjent som Syrias demokratiske styrker (SDF) erklærer at de har gjenvunnet Raqqa fra IS. SDF domineres av den kurdiske YPG-militsen, og har gjenvunnet byen med luftstøtte fra den internasjonale koalisjonen mot IS. Kurdiske styrker kontrollerer etter hvert svært store områder i Syria, både i nord langs grensen til Tyrkia, i øst mot Irak, og sørover i landet langs elven Eufrat.

29. oktober 2017: Presidenten for de kurdiske regionale myndighetene i Irak går av. Tidligere har han tilbudt irakiske myndigheter å «fryse» spørsmålet om uavhengighet, men irakiske myndigheter sa nei og rykket inn i kurdiskkontrollerte områder. Det synes klart at de kurdiske myndighetene ikke vil gå videre med spørsmålet om uavhengighet i denne omgang.

3. november 2017: Styrker fra den syriske hæren tar kontroll over byen Deir al-Zur, den siste store syriske byen holdt av IS.

4. november 2017: Libanons statsminister Saad Hariri erklærer i en TV-overført tale fra Saudi-Arabia at han går av. Oppsigelsen kommer svært overraskende, og Libanons president Aoun nekter å godta den før Hariri vender tilbake til Libanon. Det later imidlertid til at Hariri ikke er fri til å reise fra Saudi-Arabia.

4. november 2017: Hoithiene sender et ballistisk missil mot flyplassen i Saudi-Arabias hovedstad Riyadh, som saudiarabiske myndigheter hevder blir stanset av deres rakettforsvar. Saudi-Arabia svarer med å stramme inn blokaden av Jemen, noe som fører til at den allerede prekære matsituasjonen i landet blir enda mer akutt.

4. november 2017: Saudiarabiske myndigheter arresterer en rekke fremtredende medlemmer av kongefamilien og en rekke andre i det som hevdes å være en kampanje mot korrupsjon. De arresterte inkluderer prins Waleed bin Talal, en av verdens rikeste menn. Saudi-Arabias kronprins Mohammed bin Salman anses å være den som står bak aksjonen.

21. november 2017: Etter først å ha reist til Frankrike, Egypt og Kypros vender Libanons nylig avgåtte statsminister tilbake til Beirut. Etter noen dager trekker Hariri tilbake sin oppsigelse. Det later til at saudiarabiske myndigheter la press på Hariri for at han skulle gå av, men at blant annet fransk intervensjon gjorde at man kom frem til en løsning hvor Hariri vender hjem og fortsetter i sin stilling.

24. november 2017: Mer enn 300 blir drept da «Sinai-provinsen» angriper en moské nord på Sinai-halvøya i Egypt.

28. november 2017: Nye runder med forhandlinger om Syria begynner i Genève, men disse lykkes heller ikke. Idet 2017 går mot slutten, har styrker som støtter al-Assads regime kontroll over store områder i landet, og opprørerne holder nå primært områder i Idlib-provinsen nord i landet, enkelte områder rundt Damaskus, samt sør i landet. Kurdiske styrker kontrollerer store områder i nord, øst og også sørover langs Eufrat.

Desember 2017: Verdens helseorganisasjon erklærer at situasjonen i Jemen utgjør den verste humanitære katastrofen i verden for øyeblikket. 75 % av befolkningen er avhengige av

nødhjelp, og over 60 % har manglende eller usikker tilgang til mat. I tillegg har mer enn en million blitt smittet av kolerautbruddet i landet.

2. desember 2017: Jemens tidligere president Saleh later til å nok en gang skifte side, og erklærer at han er klar for å starte på nytt i forholdet til Saudi-Arabia. Saudiske myndigheter tar entusiastisk imot invitasjonen, og det later til at de anser Saleh som en mulig vei ut av den fastlåste konflikten i landet.

4. desember 2017: Jemens tidligere president Saleh blir drept av sine inntil nylig allierte i Houthis-bevegelsen. Houthisene reagerte sterkt på at Saleh skiftet side til fordel for Saudi-Arabia.

6. desember 2017: USAs president Donald Trump bryter med amerikansk politikk gjennom mange tiår og anerkjenner Jerusalem som Israels hovedstad, og varsler at den amerikanske ambassaden vil bli flyttet dit. Annonseringen blir møtt med demonstrasjoner på Vestbredden og Gaza, samt i mange arabiske byer. De fleste ledere internasjonalt, inkludert de fleste av USAs nærmeste allierte, gjør det klart at de er uenige i avgjørelsen og at Jerusalems status er noe som må avklares gjennom forhandlinger.

21. desember 2017: Et suverent flertall i FNs generalforsamling fordømmer den amerikanske anerkjennelsen av Jerusalem som Israels hovedstad. Kun syv land stemmer sammen med USA og Israel mot resolusjonen, til tross for amerikanske trusler om reaksjoner mot dem som stemmer for forslaget til vedtak.

28. desember 2017: Protester bryter ut i Iran, som etter hvert blir svært omfattende og finner sted i flere byer. Demonstrantene fokuserer først på den vanskelige økonomiske situasjonen, men slagordene retter seg snart direkte mot landets regime. Myndighetene møter protestene med vold, og flere titalls personer mister livet i sammenstøt med sikkerhetsstyrker. Regimet blokkerer i tillegg tilgangen til flere sosiale medier, eller til internett som sådan. Like fullt tar det nesten to uker før protestene dør ut.

28. januar 2018: I havnebyen sør i Jemen bryter det ut kamper mellom styrker lojale til President Hadi og separatister som ønsker et uavhengig Sør-Jemen, til tross for at partene i utgangspunktet er allierte i kampen mot Houthisene. Hadis styrker støttes av Saudi-Arabia, mens separatistene støttes av Emiratene – igjen til tross for at begge land er allierte i kampen

mot Houthiene. Etter to dager har separatistene tatt kontroll over det meste av byen, men Saudi-Arabia og Emiratene får på plass en våpenhvile som gjør at begge parter forblir i byen.

9. februar 2018: Libanons regjering melder at utenlandske selskaper vil begynne leting etter olje og gass i libanesisk farvann, inkludert i et område hvor Israel bestrider grensen mellom de to landene.

10. februar 2018: Et israelsk jagerfly blir skutt ned over Syria. Begge pilotene overlever og lander i Israel. Flyet deltok i angrep mot det som sies å være mål tilhørende iranske styrker samt al-Assads regime i Syria, og kom som en respons på at en iransk drone fløy inn i israelsk luftrom fra Syria. Israel har gjennom hele krigen i Syria bombet mål i landet med jevne mellomrom, men angrepene – og responsen fra Iran/regimet – trappes opp vinteren og våren 2018.

15. februar 2018: Egyptiske myndigheter arresterer den tidligere presidentkandidaten Abdel Moneim Aboul Fotouh som en del av sin pågående kampanje mot alle former for opposisjonell og/eller uavhengig politisk virksomhet i landet.

25. februar 2018: Al-Assads regime innleder en offensiv mot det opprørskontrollerte området Øst-Ghouta utenfor Damaskus.

26. – 28. mars 2018: Egypt avholder presidentvalg, og sittende president Abdel Fatah al-Sisi vinner med 97 % av stemmene. Al-Sisi er i praksis den eneste seriøse kandidaten, og alle reelle utfordrere har blitt arrestert eller på annet vis hindret fra å stille.

30. mars 2018: Den første av en lang rekke protester under tittelen «retten til retur» finner sted på Gaza-stripen. Som tittelen tilsier krever demonstrantene retten til å returnere til hjemmene deres familie flyktet fra i det som i dag er Israel. Flere tusen deltar i demonstrasjonene, som finner sted hver fredag i flere måneder. Det israelske forsvaret møter protestene med vold, og innen august har mer enn 150 palestinere blitt drept av israelske styrker.

2. april 2018: Bashar al-Assads regime i Syria, ved parlamentet, vedtar Lov nr 10, som omhandler eiendomsrett og opprettelsen av det man kaller gjenoppbyggingssoner i landet.

Loven gjør det mulig for regimet å konfiskere eiendom fra vanlige borgere, og legger til rette for å frata flyktninger som har forlatt Syria deres eiendom uten kompensasjon.

7. april 2018: Mer enn 40 personer blir drept da al-Assads regime angriper byen Douma i Øst-Ghouta med kjemiske våpen. Bruken av klorgass bekreftes av Organisasjonen for forbud mot kjemiske våpen (OPCW). Angrepet blir møtt med internasjonal fordømmelse, og USA varsler handling.

12. april 2018: Russland melder at al-Assads styrker har full kontroll over byen Douma, og dermed også over hele det tidligere opprørskontrollerte området Øst-Ghouta. Meldingen kommer etter at opprørsstyrker ble evakuert til den opprørskontrollerte provinsen Idlib som følge av en avtale med al-Assads regime.

13. april 2018: USA, Storbritannia og Frankrike avfyrrer raketter mot flere mål i Syria som et svar på regimets bruk av kjemiske våpen i Douma uken før. Angrepet var rettet mot forsknings- og lagringsfasiliteter tilhørende regimet, samt andre militære mål.

6. mai 2018: Libanon avholder parlamentsvalg for første gang siden 2009. Valgdeltakelsen er på beskjedne 49 %. Mange uavhengige kandidater fra det sivile samfunn søker å utfordre det politiske etablissementet, men de etablerte partiene dominerer valget fullstendig. Statsminister Saad Hariri får igjen i oppdrag å danne regjering.

6. mai 2018: Tunisia avholder landets første, frie lokalvalg, syv år etter at revolusjonen felte Ben Alis autoritære regime. De to partiene som dominerer på riksplan, islamistiske Al-Nahda og mer sekulært orienterte Nidaa Tunis, gjør det relativt dårlig, til fordel for uavhengige lister.

8. mai 2018: USA president Donald Trump erklærer at landet trekker seg fra den såkalte atom-avtalen med Iran, og etter hvert vil gjeninnføre sanksjoner mot landet. De andre partene i avtalen – England, Frankrike, Kina, Russland, Tyskland og EU – gjør det derimot klart at de ønsker å beholde avtalen, og Trumps administrasjon er dermed på kollisjonskurs med sine nærmeste allierte i Europa.

14. mai 2018: USA åpner sin nye ambassade i Jerusalem, i tråd med president Trumps erklæring 6. desember 2017. Tidspunktet er langt fra tilfeldig: 14. mai er Israels nasjonaldag, og i 2018 er det også 70 år siden Ben Gurion erklærte Israel for en uavhengig stat.

19. mai 2018: Kun uker før landet etter planen skal oppheve forbudet mot at kvinner kan kjøre bil, arresterer Saudiske myndigheter en rekke kjente aktivister som over mange år har kjempet for kvinners rettigheter i landet. Arrestasjonene følges av en svært aggressiv kampanje i regime-vennlige medier hvor aktivistene omtales som «forrædere». Flere aktivister blir arrestert i ukene som følger.

20. mai 2018: En 20 år gammel palestiner setter fyr på seg selv på Gaza-stripen, i protest mot de håpløse forholdene innbyggerne lever under.

23. mai 2018: I Egypt fortsetter al-Sisis regime sin brutale undertrykkelse av alle opposisjonelle krefter, og 23. mai arresterer sikkerhetsstyrker den kjente, sekulære aktivisten og bloggeren Wael Abbas. Siden al-Sisi kom til makten gjennom et militærkupp i 2013 har over 60 000 personer blitt arrestert for sitt politiske og sosiale engasjement, og flere hundre demonstranter har blitt drept av sikkerhetsstyrkene.

30. mai 2018: Store demonstrasjoner bryter ut i flere byer i Jordan, i protest mot en foreslått skattelov som er lagt frem som en del av en avtale med IMF. En rekke fagforeninger tar ut sine medlemmer i korte streiker som en del av protestene. Til tross for at statsministeren går av 4. juni fortsetter demonstrasjonene, og de stilner ikke før den nye statsministeren lover å legge vekk loven 7. juni.

13. juni 2018: Saudi-Arabia, De forente arabiske emirater og deres allierte i Jemen angriper havnebyen Hodeidah, kontrollert av Houthiene. Havnen er helt essensiell for innførselen av mat, medisiner og annet til Jemen, og hjelpeorganisasjoner har i lang tid advart om at et angrep på byen drastisk vil forverre den allerede prekære humanitære situasjonen i landet.

24. juni 2018: Saudi-Arabia opphever forbudet mot at kvinner kan kjøre bil. Mange av aktivistene som over flere år har jobbet for dette forblir imidlertid fengslet.

Juli 2018: Demonstrasjoner bryter igjen ut i flere byer i Iran i protest mot den vanskelige økonomiske situasjonen i landet, men flere steder ropes også slagord direkte mot regimet. Protester mot høye priser, vannmangel, mot påbudet om at kvinner må dekke håret i offentligheten og flere andre saker har pågått mer eller mindre sammenhengende siden januar, dog i svært varierende omfang.

3. juli 2018: Souad Abderrahim fra islamistpartiet Al-Nahda velges til ordfører i Tunisias hovedstad Tunis. Abderrahim er den første, valgte kvinnelige ordføreren i Tunis, og i noe land arabisk land.

8. juli 2018: Kuwaits høyeste rettsinstans dømmer en rekke aktivister og politikere, inkludert opposisjonsleder Musallam al-Barrak, til 3,5 års fengsel for stormingen av parlamentet i november 2011. Kuwaitisk lov tilsier at de dømte politikerne ikke kan stille til valg igjen, og flere av landets fremste opposisjonspolitikere er dermed i praksis ekskludert fra parlamentet.

12. juli 2018: I Syria melder statlige medier at al-Assads styrker har tatt kontroll over Deraa, byen sør i landet hvor opprøret først brøt ut i 2011. Meldingen følger en tre uker lang offensiv mot opprørskontrollerte områder i sør. Opprørssoldater som ønsker det evakueres til Idlib som en følge av en avtale med al-Assads regime. Med dette er provinsen Idlib nord i landet det siste, gjenværende større opprørskontrollerte området i Syria.

18. juli 2018: Med syv stemmers overvekt vedtar det israelske parlamentet en lov som tilsier at «Israel er det historiske hjemland for det jødiske folket og de har en eksklusiv rett til nasjonal selvråderett i landet», og som tilsier at arabisk ikke lenger har status som nasjonalspråk i landet. Loven møter sterk kritikk i og utenfor Israel for å utdefinere og diskriminere mot landets ikke-jødiske befolkningen, og for å gå på akkord med landets demokrati.

24. juli 2018: Det israelske forsvaret skyter ned et syrisk jagerfly det hevder kom inn i israelsk luftrom. Hendelsen føyer seg inn i rekken av angrep og mot-angrep mellom Israel på den ene siden og al-Assads regime og iranske styrker i Syria på den andre. Israel sier målet med angrepene er å hindre at iranske styrker etablerer seg i nærheten av grensen til Israel, og at avanserte våpen fraktes til Hizballah i Libanon.

6. august 2018: Saudi-Arabia bryter sine diplomatiske forbindelser med Canada og avlyser alle investeringer i landet. Handlingene kommer som en reaksjon på at det canadiske utenriksdepartementet tok til orde for at politiske aktivister som holdes fengslet i Saudi-Arabia burde slippes fri, inkludert to personer med familie i Canada. I dagene som følger eskalerer Saudi-Arabia konflikten, blant annet ved å legge ned alle flyruter til Canada, ved å

slutte å kjøpe canadisk korn, ved å tvinge over 15 000 saudiske studenter i Canada til å forlate landet, og ved å slutte å sende pasienter til Canada for behandling.

9. august 2018: Minst 26 barn blir drept og svært mange skadd da saudiske fly bomber en skolebuss nord i Jemen, i et angrep Human Rights Watch omtaler som en krigsforbrytelse. Saudiske myndigheter beklager siden angrepet, etter sterk internasjonal kritikk.

22. september 2018: Bevæpnede menn åpner ild mot en militærparade i den iranske byen Ahvaz. 25 personer blir drept i terrorangrepet, inkludert flere sivile tilskuere, deriblant en 4 år gammel jente. Det er ikke umiddelbart klart hvem som stod bak angrepet.

25. september 2018: Saudi-Arabias kong Salman åpner en ny høyhastighets toglinje mellom Mekka og Medina. Linjen er ment å bidra til turisme og gjøre reisen enklere for pilgrimer. Prosjektet kostet 6,7 milliarder euro, og er et av de største samferdselsprosjektene i Midtøsten.

1. oktober 2018: Et hjertelig møte i FN mellom Bahrains utenriksminister og Walid al-Muallim, utenriksminister i Bashar al-Assads regjering, ses som et forsiktig skritt på veien mot at de arabiske golf-statene vil normalisere forholdet til al-Assads regime. Golf-landene antas å se krigen i Syria som avgjort til al-Assads fordel, og at normalisering av forholdet til hans regime kan bidra til å motvirke Irans innflytelse i landet etter krigen.

2. oktober 2018: Den saudiarabiske journalisten Jama Khashoggi blir drept i Saudi-Arabias konsulat i Istanbul. Khashoggi, som levde i selvpåført amerikansk eksil og blant annet var kritisk til Saudi-Arabias kronprins Mohammed bin Salman i sin spalte i The Washington Post, besøker konsulatet for å hente ut nødvendige papirer fra saudiske myndigheter. Det hele viser seg imidlertid å ha vært en felle, og et team sendt av myndighetene venter på ham og dreper ham etter kort tid. Saudi-Arabias myndigheter nekter for at Khashoggi er død, og hevder han forlot konsulatet. Tyrkiske myndigheter slår imidlertid fast at han ble drept og partert, og hevder å ha lydopptak som beviser det hele. Svært mange land uttrykker manglende tillit til Saudi-Arabias forklaring, og ber om at sannheten kommer frem.

19. oktober 2018: Saudi-Arabias myndigheter innrømmer at Khashoggi ble drept i deres konsulat i Istanbul, men hevder dette var et uhell som følge av at det oppstod en slåsskamp mellom Khashoggi og ansatte ved konsulatet. De sier imidlertid ingenting om hvor liket befinner seg. Tyrkiske myndigheter står fast på at drapet var planlagt. Presset mot Saudi-

Arabia øker internasjonalt, men USAs president Donald Trump gir uttrykk for å feste lit til deres forklaring.

20. oktober 2018: Saudiske myndigheter sparker sentrale personer i kretsen rundt kronprins Mohammed bin Salman i forbindelse med drapet på Khashoggi, inkludert Ahmad al-Assiri og Saud al-Qahtani. Til tross for at sistnevnte er en av kronprinsens nærmeste rådgivere hevdes det fremdeles at bin Salman ikke beordret eller kjente til drapet, og at det var et uhell som ble forsøkt dekket over. Myndighetene arresterer ytterligere 18 personer i sikkerhetsapparatet de mener er ansvarlige for drapet.

22. oktober 2018: Saudi-Arabias myndigheter innrømmer at Khashoggi ble drept av et Saudi-Arabisk team som dro til Istanbul i den hensikt å drepe ham, men hevder fremdeles at dette ble utført av elementer i sikkerhetsapparatet som handlet på egen hånd. Tyrkiske myndigheter hevder imidlertid at drapet ble beordret av Saudi-Arabias kronprins Mohammed bin Salman, og viser blant annet til telefonsamtaler mellom teamet i Tyrkia og overordnede i Saudi-Arabia.

23. oktober 2018: Konferansen “The Future Investment Initiative”, også kjent som “Davos in the Desert”, åpner i Saudi-Arabia. Konferansen var ment å samle næringslivsledere og politikere fra hele verden, men svært mange lar være å dra på grunn av drapet på Khashoggi.

23. oktober 2018: Saudi-Arabias kong Salman og kronprins Mohammed bin Salman møter Khashoggis eldste sønn i Riyadh, og uttrykker sin sympati med farens dødsfall. Khashoggis sønn er tydelig ukomfortabel, og forlater siden landet. Saudiske myndigheter holder fast på at kronprinsen ikke beordret eller en gang kjente til drapet, men møter stadig sterkere motstand internasjonalt.

30. oktober 2018: I det Libanon ser ut til å endelig få på plass en ny regjering fremmer Hizballah nye krav som statsministerkandidat Saad Hariri ikke vil godta. Libanon har ennå ikke fått en ny regjering etter valget i mai. Den økonomiske situasjonen i landet er i ferd med å bli svært vanskelig, og det vil ikke være mulig å gjennomføre nødvendige reformer før en ny regjering er på plass.

4. november 2018: Et voldsomt og uvanlig regnvær fører til flom i Kuwait. Uværet fortsetter med ujevne mellomrom over de neste to ukene og forårsaker store materielle skader, og en

person mister livet. Det kraftige regnfallet er svært uvanlig for Kuwait, og enkelte kuwaitiske aviser omtaler det som en konsekvens av klimaendringene.

9. november 2018: Norske myndigheter kunngjør at de ikke vil gi nye lisenser for eksport av forsvarsrelatert utstyr til Saudi-Arabia.

22. november 2018: Danmark vil ikke lenger tillate våpensalg til Saudi-Arabia, og oppgir drapet på Khashoggi og krigen i Jemen som viktige årsaker. Finland følger opp dagen etter.

22. november 2018: Offentlig ansatte i Tunisia streiker i protest mot dårlige lønninger og nedskjæringer. Streiken føyer seg inn i en lang rekke av protester mot høy arbeidsledighet og manglende muligheter i Tunisia.

23. november 2018: Etter forslag fra president Essebsi godkjenner Tunisias regjering et lovforslag som vil gi kvinner og menn like rettigheter knyttet til arv, og forslaget sendes dermed til parlamentet for videre debatt. Dersom lovendringen blir vedtatt blir Tunisia det første arabiske landet som innfører like rettigheter til arv for kvinner og menn.

26. november 2018: Hundrevis demonstrerer i Tunisias hovedstad Tunis mot det forestående besøket til Saudi-Arabias kronprins Mohammed bin Salman, også kjent som MBS. Demonstrantene holder kronprinsen ansvarlig for drapet på Khashoggi. Protestene er et tydelig eksempel på at mye har endret seg i Tunisia etter revolusjon – slike protester ville ikke kunne foregå fredelig i de fleste andre arabiske land.

27. november 2018: Hjelpeorganisasjonen Redd Barna melder at opp mot 85 000 barn kan ha dødd av sult i løpet av den nå fire år lange krigen i Jemen, og slår samtidig fast at dette er et konservativt anslag. Organisasjonen melder videre at opp mot 14 millioner mennesker i landet står i fare for å sulte dersom ikke situasjonen bedrer seg raskt. De slår samtidig fast at faren for sult har vært kjent lenge, og at det kan forhindres dersom partene i krigen tillater det.

27. november 2018: Den britiske forskeren Matthew Hedges lander i London etter over et halvt år i fengsel i De forente arabiske emirater. Hedges ble arrestert da han var på vei ut av landet i mai, etter å ha gjennomført feltarbeid til sin doktorgradsavhandling. Emiratiske myndigheter anklaget Hedges for å spionere for britiske myndigheter, men fremla aldri offentlig noe bevis for sine anklager.

28. november 2018: Det amerikanske senatet vedtar en uttalelse som ønsker en stans i amerikansk militær støtte til Saudi-Arabias krigføring i Jemen, med overveldende flertall. Dette stanser i seg selv ikke støtten, men er et klart signal om at man ønsker å revurdere alliansen i lys av drapet på Khashoggi og krigen i Jemen. Selv om president Trump ikke mener drapet på Khashoggi bør få praktiske konsekvenser krever fremtredende politikere – også på republikansk side – at nettopp dette er nødvendig.

30. november 2018: Den første av en rekke ukentlige demonstrasjoner mot økte skatter og arbeidsledighet finner sted i Jordans hovedstad Amman. Protestene følger en lignende bølge med demonstrasjoner sommeren 2018 og sprer seg raskt til en rekke byer i landet.

6. desember 2018: Fredsforhandlinger mellom houthi-opprørerne og styrker som støtter president Hadi (og med støtte fra den Saudi-ledede koalisjonen) møtes til forhandlinger i Sverige. Krigen i Jemen har pågått i fire år, og karakteriseres av FN som den verste humanitære krisen i verden. Partene blir etter hvert enige om å utveksle fanger, og å inngå en våpenhvile i og rundt havnebyen Hudaydah. Rundt 75 % av Jemens befolkning er nå avhengige av humanitær bistand, og mesteparten av forsyningene til landet kommer via denne havnebyen. FN sender en delegasjon til byen for å overvåke våpenhvilen.

8. desember 2018: Saudi-Arabia og Kuwait, sammen med USA og Russland, motsetter seg at FNs klimakonferanse (COP 24) skal ta imot eller «ønske velkommen» FNs klimapanelers rapport om hva som må til for å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader. Ettersom beslutninger fattes gjennom konsensus lykkes de oljeproduserende landene i å tone ned konferansens språkbruk knyttet til rapporten.

16. desember 2018: Sudans president Omar al-Bashir besøker Bashar al-Assad i Damaskus. Al-Bashir, som er etterlyst av den internasjonale straffedomstolen, blir den første lederen fra et land i den arabiske liga til å besøke al-Assad etter at krigen brøt ut i 2011.

16. desember 2018: Flere hundre personer tar til gatene i Beirut i protest mot at det ennå ikke er dannet en ny regjering, og mot den stadig forverrede økonomiske situasjonen i landet. Protestene fortsetter over de neste ukene med krav om ny regjering, en slutt på korrupsjon, og ved noen tilfeller også krav om an avvikling av Libanons sekteriske politiske system.

19. desember 2018: Protester bryter ut i den sundanesiske byen Atbara, og sprer seg raskt til en rekke andre byer, inkludert hovedstaden Khartoum. Protestene retter seg i utgangspunktet mot økte priser på brød og drivstoff, men det tar ikke lang tid før demonstrantene krever president Omar al-Bashirs avgang. Som andre autoritære ledere svarer al-Bashir og hans regime med vold, uten at dette stanser demonstrasjonene.

19. desember 2018: USAs president Donald Trump tvitrer at han vil trekke alle amerikanske styrker ut av Syria, i strid mot rådene fra eget forsvarsdepartement. Avgjørelsen vekker forferdelse hos mange av USA nærmeste allierte, og sterk motstand blant amerikanske politikere. Forsvarsminister James Mattis trekker seg dagen etter i protest mot avgjørelsen. Senere leder imidlertid en rekke motstridende uttalelser til tvil om når og hvordan tilbaketrekningen skal skje.

24. desember 2018: Israels statsminister Benjamin Netanyahu utlyser nyvalg, som vil finne sted 9. april 2019. Til tross for en rekke korrupsjonsskandaler ligger Netanyahu i utgangspunktet svært godt an på meningsmålingene.

24. desember 2018: Protester bryter ut i den tunisiske byen Kasserine etter at en 32 år gammel journalist tenner på seg selv i protest mot høy arbeidsledighet og manglende muligheter i landet, åtte år etter revolusjonen. Protestene sprer seg til en rekke byer og leder flere steder til sammenstøt mellom politi og demonstranter.

27. desember 2018: De forente arabiske emirater annonserer at de gjenåpner sin ambassade i Damaskus. Ambassaden ble stengt i 2011, da al-Assads regime ble ekskludert fra den arabiske liga, og mange arabiske land brøt forbindelsene med Damaskus. Gjenåpningen er et av flere tegn på at medlemmene av Den arabiske liga forsiktig begynner å normalisere forbindelsene med al-Assads regime.

28. desember 2018: Tre vietnamesiske turister og deres egyptiske guide blir drept da en bombe i veikanten treffer en turistbuss i nærheten av pyramidene ved Kairo. Terrorangrepet er det første på utenlandske turister i Egypt på over ett år. Det egyptiske forsvaret kjemper fremdeles mot en terrorgruppe i Sinai som har sverget troskap til den såkalte Islamske Staten.

3. januar 2019: Norge beslutter å stanse salg av våpen til De forente arabiske emirater på bakgrunn av landets krigføring i Jemen.

6. januar 2019: Egypts president al-Sisi åpner det som omtales som Midtøstens største kirke og Egypts største moské i det som skal bli landets nye administrative hovedstad utenfor Kairo.

6. januar 2019: Stormen «Norma» treffer Libanon med full styrke, og avtar først etter tre dager. Stormen fører til flom i Beirut, og store materielle skader. Libanon er fremdeles uten regjering etter valget i mai 2018, og den økonomiske situasjonen er i ferd med å bli prekær.

31. januar 2019: Etter nesten ni måneder med forhandlinger og utsettelse får Libanon endelig en ny regjering. Også dette er en nasjonal samlingsregjering hvor de fleste partier inngår, under ledelse av Saad al-Hariri. Den nye regjeringen består av 30 ministre, hvorav fire er kvinner.